

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
2022-2026 M. TEISĖS MOKSLO KRYPTIES MOKSLO PROGRAMA
TEISĖS VIRŠENYBĖ, TVARUMAS IR TECHNOLOGIJOS

I. APLINKOS ANALIZĖ	1
Programos svarba ir paskirtis	1
Programos aktualumas.....	2
Mokslinių tyrimų sąsaja su studijų programomis	5
Programos perspektyvos.....	8
II. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	8
Tikslas	8
Kryptys ir uždaviniai, įgyvendinimo priemonės ir laukiami rezultatai (LENTELĖ)	9
Mokslo programą įgyvendinantys MRU padaliniai	13
Mokslo programos rengimo dokumentai	13

I. APLINKOS ANALIZĖ

Programos svarba ir paskirtis

Pirmą kartą teisės krypties mokslo programos Mykolo Romerio universitete (toliau - MRU) buvo parengtos 2007 m. Naujos teisės mokslo krypties programos, patvirtintos 2011-2014 m. ir, atsižvelgiant į naujus Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos dokumentus bei 2015 m. įsteigto Socialinių inovacijų laboratorijų tinklo MRU LAB poreikius, atnaujintos 2015 ir 2018 m., galiojo iki 2020 m. pabaigos.

Nors skirtingais valstybės ir visuomenės raidos tarpsniais MRU įgyvendintos teisės mokslo krypties mokslo programos užtikrino konkrečiam laikotarpiui būdingų teisės problemų mokslinę analizę ir sprendimų paiešką, visų ankstesnių teisės krypties mokslo programų svarbą atskleidavo bendras tikslas – užtikrinti, kad Lietuvos teisės mokslininkai prisidėtų prie pozityvių teisės pokyčių nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu. Šio tikslo įgyvendinimas 2022-2026 m. pirmiausia sietinas su 2015 m. patvirtinta pasauline Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų darbotvarke iki 2030 m., kuria siekiama sukurti taikias ir įtraukias visuomenes, užtikrinti visuotinę galimybę naudotis teisingumo sistema ir suformuoti efektyvią, atskaitingą valdymo sistemą. Teisės mokslo indėlis svarbus įgyvendinant ir kitus šios pasaulinės darbotvarkės tikslus, susijusius su lyčių lygybe, aplinkosauga, žaliąja energetika, tvariu vartojimu, inovacijomis, nelygybės mažinimu, visapusišku ir efektyviu įdarbinimu ir kt.

Europoje 2020 m. priimtoje naujojoje „Europos horizontas 2021-2027“ programoje įvardijama plati problematika (sveikata; kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė; skaitmeninės technologijos, pramonė ir kosmosas; saugi visuomenė; klimatas, energija, mobilumas; maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės

ūkis ir aplinka), kurioje ieškant sprendimų teisės mokslo vaidmuo taip pat bus svarbus. Lietuvoje teisės tyrimai yra svarbia dalimi įgyvendinant valstybės strateginius tikslus: 2012 metų Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ numatytus darnaus visuomenės vystymosi, sumanios ekonomikos ir valdymo tikslus, 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programoje numatytus pilietiškumo skatinimo per teisinį ir ekonominį sąmoningumą ir demokratinį aktyvumą bei į rezultatus orientuoto ir įrodymais grįsto valdymo diegimo, reglamentavimo mažinimo bei teisės aktų kokybės gerinimo tikslus.

Lietuvos teisės mokslo galimybes prisidėti prie minėtuose dokumentuose įvardytų visuomenės ir valstybės raidos kryptių ir strateginių tikslų įgyvendinimo lemia tiek esamas mokslinis įdirbis, tiek ir mokslininkų gebėjimai įsitraukti į naujas mokslinių tyrinėjimų sritis. Ši mokslo programa leis identifikuoti svarbiausias mokslines problemas teisės srityje ir įtvirtins prioritetas teisės tyrimų kryptis nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu, kuriose MRU teisės mokslininkai gali pasiekti didžiausią poveikį. Ji sudarys sąlygas efektyviausiai panaudoti MRU teisės mokslininkų potencialą bei jį didinti ateityje. Teisės mokslo programa taip pat yra svarbi priemonė susieti MRU vykdomas teisės studijas su moksliniais tyrimais ir sudarys sąlygas tęsti originalius teisės mokslinius tyrimus doktorantūros studijų metu.

Šiame kontekste, MRU teisės mokslo krypties mokslo programos 2022-2026 metams (toliau – 2022-2026 m. mokslo programa) paskirtis yra dvejopa. Pirma, tai yra teisės kryptyje vykdomų aktualių mokslinių tyrimų tęsa ir naujų Lietuvos ir tarptautinių teisės iššūkių, kuriuos galėtų spręsti teisės mokslas, nustatymas bei prioritetinių mokslinių tyrimų kryptių įtvirtinimas. Antra – užtikrinti universitetinių teisės studijų ir mokslinių tyrimų sąveikos tęstinumą ir plėtrą, jas grindžiant naujausiais moksliniais tyrimais bei skatinant studentus ne tik atkartoti gaunamas žinias, bet ir novatoriškai analizuoti teisės problemas ir kurti naujas ir originalias teisės žinias, turinčias įtakos tolimesnei teisės ir visuomenės raidai.

Programos aktualumas

2022-2026 m. mokslo programoje išskiriamos penkios prioritetas kryptys. Tyrimai pirmojoje kryptyje – „**Žmogaus teisių transformacija**“ - aktualios prieglobsčio, migracijos, žmogaus teisių, teisės viršenybės užtikrinimo kontekste, verslo ir žmogaus teisių santykio, baudžiamojo, civilinio ir administracinio proceso dalyvių teisių bei teisėtų interesų užtikrinimo, teisėsaugos institucijų veiklos poveikio žmogaus teisėms, asmens duomenų apsaugos ir dirbtinio intelekto (toliau – DI) naudojimo poveikio žmogaus teisėms problemos. Dirbtinio intelekto panaudojimas kelia iššūkius duomenų apsaugos ir nediskriminavimo, žmogaus orumo, teisingumo prieinamumo ir vartotojų apsaugos srityse (FRA, 2020), užtikrinant visuomenės saugumą, teisėsaugos institucijų veikloje. Apibrėžiant Europos skaitmeninę ateitį bei planuojant būsimą dirbtinio intelekto reguliavimą Europos Sąjungoje ir nacionaliniu lygiu, būtina analizuoti tikėtiną dirbtinio intelekto panaudojimo poveikį žmogaus teisėms ir numatyti tinkamus sprendimus, kurie skatintų technologijų naudojimą užtikrinant žmogaus teises.

Europos Komisija kaip vieną iš svarbiausių dabarties ir ateities iššūkių įvardija migracijos ir prieglobsčio srities problemas. Prieglobsčio ir migracijos teisyno peržiūra, pradėta 2016 metais, pareikalaus ne tik valstybių narių pastangų, bet ir teisinio vertinimo pasauliniame kontekste, ypač po to, kai 2016 m. buvo priimta Niujorko deklaracija dėl pabėgėlių ir migrantų bei Pasaulinis susitarimas dėl pabėgėlių (angl. *Global Compact on Refugees*). 2015 m. pabėgėlių ir migracijos krizė Europoje nebuvo tik lokali ar regioninė problema, o pasaulinė, todėl Europinio ir globalaus atsakomybės pasidalinimo, solidarumo mechanizmų santykis turėtų būti ypač glaudus. Verslo ir žmogaus teisių santykio sritis taip pat yra sparčiai besiplėtojanti pasaulio mastu bei ES lygiu, nuolat kuriami nauji reguliavimo instrumentai aktualūs ir Lietuvoje atnaujinant nacionalinį veiksmų planą šioje srityje.

Pastaraisiais metais išryškėjusios teisės viršenybės užtikrinimo problemos įvairiose ES valstybėse narėse, taip pat kelia žmogaus teisių užtikrinimo iššūkius. Pažeidžiamų asmenų teisių apsaugos nacionaliniuose teisiniuose procesuose tobulinimas ES lygiu reikalauja ir tinkamų mokslinių sprendimų paieškos. Nors šiuolaikinėje tarptautinėje teisėje valstybė yra pagrindinis subjektas, kuris turi pareigą užtikrinti žmogaus teisių apsaugą, verslo vaidmuo šioje srityje vis labiau pripažįstamas, tačiau geriausių sprendimų tiek tarptautiniu, tiek ES bei Lietuvos mastu, kol kas nepasiekta. Todėl būtina plėtoti žmogaus teisių santykio su verslo operacijomis, verslo vaidmens visuomenėje, verslo neigiamo poveikio žmogaus teisėms mažinimo tyrimus.

Žmogaus teisės gali tapti ypač pažeidžiamos krizių laikotarpiu. Tai jau tapo akivaizdu COVID pandemijos kontekste, nes teisėsauga pasitelkė naujas technologijas visuomenės saugumo vardan, pavyzdžiui, vykdytas invazinis monitoringas, kovojant su dezinformacija. Todėl ypač svarbūs tapo tarpdisciplininiai tyrimai, atskleidžiantys galimas grėsmes, sietinas su naujų technologijų integravimu.

Antroji kryptis – „**Demokratija ir teisės viršenybė**“ skirta konsoliduoti fundamentinius teisės tyrimus, analizuoti geros valdysenos teisinės prielaidas bei tarptautinių ir regioninių teisės sistemų įtaką demokratinėms institutų plėtrai. Nors demokratijos stiprinimas daugelyje strateginių dokumentų ir anksčiau buvo įvardijamas vienu iš pagrindinių visuomenės iššūkių (Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų darbotvarkė iki 2030, „Europos horizontas 2021-2027“ programa, Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, kt.), pastarojo laikotarpio pandemijos nulemta pasaulinė sveikatos institucijų krizė, demokratizacijos procesai Lietuvos kaimyninėse šalyse, hibridiniai konfliktai, klimato kaitos nulemti aplinkosauginiai, socialiniai ir ekonominiai iššūkiai atskleidė naujas ir išryškino ankstesnes demokratinės sistemos problemas. Tęsiantis teisės viršenybės krizei kai kuriose ES valstybėse narėse ir kitose šalyse, didelis dėmesys turėtų būti skiriamas jos priežasčių nustatymui ir prevencijai bei jų tyrinėjimams platesniame kontekste.

MRU teisės mokslininkai, turėdami didelį įdirbį įvairiose fundamentinių teisės tyrimų srityse (teisėkūra, teisės filosofija, teisės teorija, teisės istorija, konstitucinė teisė), gali esmingai prisidėti prie demokratijos stiprinimo Lietuvoje ir regione. Teisėkūros procesų patobulinimai, leidžiantys laiku pastebėti naujo teisinio reguliavimo poreikį, pašalinti iš teisės sistemos nepasiteisinsų ar ydingą teisinį reguliavimą, įtraukti į teisėkūros procesą atitinkamų sričių mokslininkus, nevyriausybinės organizacijas, taip pat užtikrinantis galiojančio teisinio reguliavimo nuolatinį ir nuoseklų monitoringą yra vienas iš Lietuvos strateginių tikslų. Teisėkūros tobulinimas taip pat neatsiejamas nuo tarpdisciplininių teisinės sistemos ir teisės tvarumo tyrimų. Moksliniai tyrimai teisėkūros srityje prisidėtų ir prie 2020 m. Vyriausybės programos teisinio reguliavimo prioritetų įgyvendinimo: asmens teisių ir laisvių efektyvesnės apsaugos, daugybinės pilietybės klausimo sprendimo, baudžiamojo kodekso ex post vertinimo, ikiteisminio tyrimo procesų racionalaus reguliavimo, administracinių ginčų sprendimo proceso teisinio reguliavimo vertinimo ir kt.

Geros valdysenos stiprinimo teisinės prielaidos pirmiausia apima antikorupcijos priemonių, socialinės atskirties ir lyčių lygybės užtikrinimo, administracinės teisės, viešųjų pirkimų optimizavimo bei teisės ir kultūros santykio tyrimus. Šių demokratinės visuomenės stiprinimo aspektų aktualumą patvirtina ir naujausi nacionaliniai dokumentai (Nacionalinė kovos su korupcija 2015-2025 metų programa bei 2020 m. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa). Siekiant stiprinti demokratinės vertybes ir konstitucinį stabilumą regione, būtina skirti dėmesį ir demokratinėms institutų plėtros tyrimams, ypač protestų ir oponentų persekiojimo Baltarusijoje ir nesibaigiančios karinės agresijos Ukrainoje kontekste. Šioje srityje aktualūs tyrimai dėl ES ir nacionalinės teisės sąveikos probleminių aspektų, pagrindinių tarptautinės teisės principų užtikrinimo probleminių aspektų ir santykio su nacionaliniais konstituciniais institutais bei tarptautinių ir regioninių teismų ir kitų institucijų jurisprudencijos Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų vykdymo tikslais.

Trečiojoje kryptyje „**Teisės, tvarumo ir technologijų santykio tyrimai**“ aktualiausi tarpdisciplininiai tyrimai, susiję su naujų technologijų poveikiu teisei, teisinio reguliavimo kaita bei tvaraus vystymosi teisiniais aspektais. Tvarumo kūrimas ir užtikrinimas išlieka esminiu uždaviniu pasauliniu mastu, pandemijos sąlygomis tapusiu dar aktualesniu negu iki šiol (2015 m. – Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkė 2030, JT darbotvarkės 2030 įgyvendinimo Lietuvoje ataskaita, 2018, Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, 2011).

Šioje kryptyje bus vykdomi klimato kaitos valdymo ir poveikio klimatui neutralizavimo įgyvendinimo teisinio reguliavimo, asmenų teisių įgyvendinimo klimato kaitos kontekste (angl. *climate litigation*), atliekų tvarkymo sistemų teisinio reguliavimo tobulinimo tyrimai, atsižvelgiant į žaliosios (žiedinės) ekonomikos kryptį bei naujų verslo modelių praktinį veikimą. Taip pat bus vykdomi klimato kaitos poveikio jūrų teisei tyrimai bei žaliosios ekonomikos ir jos teisinių įrankių, bioįvairovės išsaugojimo teisiniai klausimai, Lietuvos teisės sąveikos su tarptautine ir ES aplinkosaugos teise tyrimai.

Šioje kryptyje bus plėtojami ir naujų technologijų įtakos teisei ir teisininko profesijos kaitai tyrimai, atskleidžiantys technologijų, įskaitant teisinių technologijų (angl. *legal tech*), griauančią (angl. *disruptive*) poveikį teisinėms sistemoms ir teisininko profesijai bei teisės studijoms, taip pat teisingumo sistemos efektyvumo didinimo kuriant ir plečiant E-teisingumo sistemą tyrimai. Teisės ir technologijų sinergija gali užtikrinti didesnę teisingumo prieinamumą, teisinių procesų optimizavimą bei efektyvumą, teisinių paslaugų skaitmenizavimą ir inovacijų plėtrą teisės srityje. Prognozuojama, kad iki 2025 metų įvyks esminė teisininko profesijos transformacija būtent dėl sparčiai besivystančių technologinių pokyčių, naujų darbo metodų ir poreikio pasiūlyti klientams daugiau vertės už mažesnius kaštus (Deloitte, *Developing legal talent. Stepping into the future law firm*, 2016).

Technologijų poveikis visuomenės saugumui, viešojo sektoriaus procesų skaitmeninimui, DI naudojimas asmens ir visuomenės saugumo tikslais sulaukia vis daugiau mokslinių tyrimų. Skaitmeninė visuomenės saugumą užtikrinančių institucijų ir sistemų transformacija spartėja taip pat dėl COVID-19 pandemijos. Daugelis pandemijos metu įdiegtų technologinių sistemų vaidins pagrindinį vaidmenį užtikrinant visuomenės saugumą ateityje, todėl teisės krypties moksliniai tyrimai šioje srityje yra reikalingi, savalaikiai ir atspindi visuomenės ir valstybės poreikius. Itin aktuali sritis yra ir teisėsaugos institucijų veiklos skaitmeninimas ir DI naudojimas užtikrinant visuomenės saugumą. Teisėsaugos institucijos pasaulyje jau naudojami ar ieško galimybių naudoti dirbtinį intelektą – analizuojama, kaip galima lengviau priimti sprendimus, įvertinti rizikas, padidinti pasirengimą krizėms, optimizuoti procesus.

Moksliniai tyrimai ketvirtojoje kryptyje „**Efektyvesnio teisingumo tyrimai**“ ypač svarbūs teisingumo prieinamumo (angl. *access to justice*) didinimo JT Darnaus vystymosi tikslų darbotvarkės 16 tikslo kontekste. Efektyvesnis teisingumas pirmiausia gali būti pasiektas plėtojant konstitucinės justicijos modelių lyginamuosius tyrimus, teismų sistemų funkcionavimo problemų tyrimus, taip pat analizuojant privatinį santykių reglamentavimo tobulinimo galimybes, ikiteisminio tyrimo ir administracinio proceso kodifikavimo problemas. Teisingumo tyrimai neatsiejami nuo efektyvesnio administracinio proceso: globalizacijos reiškiniai, naujosios technologijos, administracinių ginčų sprendimų bei administracinės procedūros skaitmenizavimas kelia naujus iššūkius. Būtina efektyvesnio teisingumo užtikrinimo priemonė yra baudžiamosios teisingumo sistemos tobulinimas, apimantis naujų nusikalstamų veikų kriminalizavimą (e-nusikaltimus), naujus įrodymų tyrimo būdus, atskleidžiantis alternatyvas laisvės atėmimo bausmei ir jų realizacijai. Ieškoma priemonių, kaip užtikrinti efektyvią baudžiamąją politiką bei naujus iššūkius, išylančius įgyvendinant nuotolinio baudžiamojo proceso teisinį reglamentavimą.

MRU teisės mokslininkai ypač didelį įdirbį turi alternatyvaus ginčų sprendimo, ypač mediacijos srityje, kuri yra viena iš priemonių užtikrinti geresnį teismų prieinamumą, atstatyti socialinę taiką tarp besiginčijančių asmenų, optimizuoti ginčo sprendimo finansines ir laiko sąnaudas. Vienu iš Europos Komisijos įvardytų prioritetų šioje srityje yra gerinti tarpusavio sprendimų pripažinimą ir taip sudaryti sąlygas piliečiams ir įmonėms lengviau ginti savo teises ne savo gimtoje šalyje. Tarp tyrimo sričių, numatomi mediacijos, kaip priemonės gerinti teisingumo prieinamumą, atkuriamojo teisingumo bei socialinio teisingumo transformacijų tyrimai.

Penktoji kryptis „**Saugumo tyrimai**“ skirta gilinti mokslinius tyrimus tarptautinio saugumo, visuomenės saugumo ir naujos geopolitinės grėsmės pasaulyje srityse. Itin aktualūs - XXI amžiaus naujųjų ginkluotųjų konfliktų, kitų krizinių situacijų bei hibridinių grėsmių teisinių problemų, tarptautinės jūrų teisės bei nepaprastųjų situacijų, jų charakteristikų, raiškos sąlygų ir tendencijų tyrimai. Bendrojo saugumo kontekste - bendrosios užsienio ir saugumo politikos instituciniai ir teisinio reguliavimo ypatumai ES teisėje, valstybės ir asmens saugumo situacijos stebėjimo, vertinimo ir kontrolės sistemos tobulinimas, organizuoto

nusikalstamumo Lietuvoje būklės ir grėsmių analizė bei institucijų veiklos (sąveikos) ir jos teisinio reguliavimo inovacijos užtikrinant visuomenės saugumą. Visuomenės saugumo užtikrinimo teisinėmis priemonėmis visapusiškų tyrimų stoka lemia nepakankamą holistinį viešojo saugumo sistemos suvokimą ir, atitinkamai, veikimą.

Naujo konceptualaus požiūrio į saugumą esminis bruožas – nuolatiniai pasaulio nesaugumo būklės ir poreikio nuolat kaupti bei atnaujinti gyvenimo kokybės saugumą užtikrinančių funkcionalių priemonių rezervus tarpdisciplininiai tyrimai. Taigi, esmingai keičiasi bendrojo saugumo ir visuomenės saugumo samprata. Visuomenės saugumas turėtų būti suprantamas ne tik siaurai, kaip pažeidimų prevencija, bet ir plačiai, kaip visų visuomenės saugumo būklės parametrų apibrėžimas, jų įteisinimas, prevencija bei valdymas.

Tiriant naujas grėsmes pasaulyje pirmiausia atkreiptinas dėmesys į informacinio saugumo užtikrinimo teisinėmis priemonėmis problemas bei kibernetinio saugumo užtikrinimo priemonių ir būdų tyrimus, kuriais bus tęsiama šiuo metu MRU vykdoma mokslinė veikla saugumo srityje. 2020 m. ES skaitmeninio dešimtmečio kibernetinio saugumo strategijoje numatytų priemonių esminė užtikrinimo sąlyga – efektyvi kova su kibernetiniais nusikaltimais, kuri pradėta įgyvendinti 2019 m. priėmus tikslinių ribojamųjų priemonių prieš kibernetinius išpuolius teisinę sistemą.

Krizių metu ypač išryškėja ekonominio saugumo vaidmuo, nes nesant atitinkamo žmogaus, visuomenės, valstybės gyvybingumo palaikymo gali iškilti grėsmė visai sistemai. Krizių metu būtina subalansuoti ekonominio saugumo ir kitus valstybėje kylančius poreikius. Būtina sistemškai įvertinti saugumo ir ekonominių reformų pasekmes žmogui, visuomenei, valstybei, nulemiančias būtinybę kurti ir diegti kompleksines inovacijas, analizuoti pramonės skaitmeninimo įtaką ekonominiam saugumui, nes teisinė tokių procesų reguliavimo analizė yra būtina kompleksinių tyrimų dalis.

Mokslinių tyrimų sąsaja su studijų programomis

Siekiant plėtoti mokslinių tyrimų rezultatais pagrįstas studijų programas, atitinkančias esamus bei ateities visuomenės ir valstybės poreikius, MRU teisės kryptyje vykdoma mokslo veikla apima teisės krypties ir tarpdisciplininius mokslinius tyrimus, kuriais sprendžiami svarbiausi visuomenės iššūkiai teisės srityje ir prisidedama prie šalies ir tarptautinės visuomenės raidai svarbių naujų žinių kūrimo, suteikia mokslinę bazę visų trijų studijų pakopų studijoms ir mokslininkams rengti, dėstytojų mokslinei kvalifikacijai kelti.

Naujos kartos teisės LL.M studijų programos mediacijos, viešųjų pirkimų, sveikatos teisės, teisės ir technologijų (LegalTech), darbo teisės srityse nuo pat pradžių buvo kuriamos remiantis vykdomais tyrimais šiose srityse. Tyrimus vykdančios mokslininkai dėsto teisės kryptyje vykdomose studijų programose ir dalyvauja Žmogaus teisių, Teisingumo tyrimų, Mediacijos ir darnaus ginčų sprendimo, Darnių inovacijų laboratorijų veikloje.

Mokslo programos kryptys yra susijusios su šiomis studijų programomis:

1. „Žmogaus teisių transformacijos“ kryptyje vykdomi tyrimai sudaro pagrindą bakalauro studijų programoms „Teisė ir tarptautiniai santykiai“, „Teisė“, magistro studijų programoms „Tarptautinė teisė“ ir „Viešojo administravimo teisinis reguliavimas ir žmogaus teisės“, „Teisė ir policijos veikla“, „Teisė ir ikiteisminis procesas“, „Teisė ir valstybės sienos apsauga“. Šios programos grindžiamos tyrimais dėl iššūkių žmogaus teisėms COVID-19 pandemijos metu, konstitucinių žmogaus teisių aspektų, baudžiamojo proceso dalyvių teisių administracinio proceso bei administracinės procedūros dalyvių, migracijos ir prieglobsčio teisės reguliavimo kaitos bei kitais tyrimais. Darbo teisės srityje tyrimais grindžiama magistro studijų programa „Darbo teisė“ ir „Darbo teisė“ LL.M. Žmogaus teisių ir visuomenės saugumo užtikrinimo koreliacijos tyrimais grindžiamos magistro programos „Teisės ir policijos veikla“, „Teisės ir valstybės sienos apsauga“, „Strateginis valstybių sienų apsaugos valdymas“.
2. „Efektyvesnio teisingumo tyrimai“ ir „Demokratijos ir geros valdysenos teisinių aspektų tyrimai“ kryptyse vykdomi tyrimai sudaro pagrindą bakalauro studijų programoms „Teisė“, „Teisė ir penitencinė veikla“, „Teisė ir muitinės veikla“, „Teisė ir policijos veikla“, „Teisė ir kriminalistika“, „Teisė ir ikiteisminis

procesas“, „Teisė ir valstybės sienos apsauga“, magistro programoms „Administracinė teisė“, „Mediacija“, „Europos ir tarptautinė verslo teisė“, „Europos Sąjungos teisė ir valdymas“, „Civilinė ir verslo teisė“, „Viešųjų pirkimų teisė LL.M“, „Teisė ir policijos veikla“, „Aplinkosaugos teisė“. Vykdomi ir numatomi tyrimai teismų veiklos gerinimo, administracinės teisės taikymo, naujų nusikaltimų rūšių, nemokumo srityse prisideda prie naujausios moksliniais tyrimais pagrįstos informacijos pateikimo klasikinėse magistro studijų programose „Baudžiamoji teisė ir kriminologija“ ir „Civilinė ir verslo teisė“.

3. „Teisės, tvarumo ir technologijų santykis“ kryptyje vykdomi tyrimai yra tarpiai susiję su bakalauro studijų programa „Teisė ir finansų technologijos“, „Teisė ir kriminalistika“, magistro studijų programomis „Teisė, technologijos ir verslas“, „Europos ir tarptautinė verslo teisė“, „Civilinė ir verslo teisė“, „Administracinė teisė“, bei „Teisė ir technologijos“ (LegalTech) LL.M. Moksliniai tyrimai teisės ir technologijų srityje vykdomi nuo 2012 m. Šios srities moksliniai tyrimai plėtojami MRU Teisinių technologijų (LegalTech) centro bei Teisės mokyklos institutų ir MRU laboratorijų veikloje, šios srities mokslininkai dėsto studijų programose ir dalyvauja bendroje doktorantūroje su kitais Europos universitetais pagal Marie Skłodowska-Curie tarptautinę doktorantūros programą „Teisė, mokslas ir technologijos visko internete“.

MRU teisės moksliniai tyrimai yra vykdomi bendradarbiaujant su teisės studijų krypties išoriniais partneriais: Valstybine darbo inspekcija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Policijos departamentu prie Lietuvos Respublikos (toliau – LR) vidaus reikalų ministerijos (toliau – LR VRM), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie LR Vidaus reikalų ministerijos VRM, Aplinkos apsaugos departamentu prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Nacionaline teismų administracija ir teismais, įvairiomis ginčų nagrinėjimo komisijomis, Užsienio reikalų, Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų, Vidaus reikalų ir kitomis ministerijomis, privataus sektoriaus partneriais (ypač LegalTech srityje). Teisės krypties studentai (bakalauro ir magistrantūros) dalyvauja moksliniuose konkursuose, kuriuos skelbia studijų programų socialiniai partneriai (Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir kt.), socialiniai partneriai formuoja dalį baigiamųjų darbų temų bakalauro ir magistrantūros studijose, dalyvauja mokslinių darbų gynimo komisijose. Studentai gali dalyvauti MRU laboratorijų bei Teisinių technologijų centro vykdomuose tyrimuose arba atlikti nedidelės apimties tyrimus studijuodami kai kuriuos studijų dalykus. Studentų parengti moksliniai straipsniai yra publikuojami MRU mokslo žurnaluose („Jurisprudencija“, „Socialinių mokslų studijos“, „Visuomenės saugumas ir viešoji tvarka“).

Programos poveikis mokslo kryptčiai ir visuomenei

Mokslo programa yra skirta didinti teisės krypties tyrimų poveikį, ypač stiprinant Lietuvos teisės mokslininkų indėlį į tarptautinius teisės tyrimus, kuris pasireiškėtų pasaulinio lygio publikacijomis įtakinguose teisės mokslo žurnaluose, taip pat tarptautiniu pripažinimu ir indėliu į aukšto lygio konferencijas, pristatant tyrimų rezultatus ir didinant jų matomumą bei poveikį. Mokslo programa siekiama ir paskatinti teisės mokslininkus neapsiriboti tik nacionalinės teisės tyrimais, bet nacionalinės teisės klausimus analizuoti platesniame palyginamajame ar tarpdisciplininame kontekste ir taip daryti poveikį globaliesiems teisės problemų tyrimams. Šį procesą galėtų užtikrinti glaudesnis bendradarbiavimas su užsienio mokslininkais susijusiose tyrimų srityse, bendrų publikacijų ir kitos mokslinės produkcijos rengimas ir nacionalinis bei tarptautinis mokslo rezultatų viešinimas.

Mokslo programa siekiama daryti poveikį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu žmogaus teisėmis ir demokratija pagrįstam valstybės valdymui, teisingumo ir teisėkūros efektyvumo, tvarios visuomenės raidos ir technologijų reglamentavimo ir suderinamumo su žmogaus teisėmis srityse. Mokslo programa yra orientuota į prioritetines sritis, kuriose vykdomi teisės tyrimai turi didžiausią poveikį ir tas sritis, kuriose turimas didžiausias potencialas pagal turimus gebėjimus ir tematikos tarptautiškumą.

Mokslinių tyrimų poveikį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, kad vykdomi tyrimai atspindėtų aktualiausių valstybės ir visuomenės poreikius bei naujausias tvaraus vystymosi tendencijas, siekiama didinti šiomis priemonėmis:

1. skatinant partnerystes su valstybės ir privataus sektoriaus subjektais tiksliniams tyrimams, užsakomajai veiklai,
2. vystant projektines iniciatyvas,
3. vykdant ekspertinę veiklą teisėkūros tobulinimo srityje,
4. skatinant teisės mokslininkų dalyvavimą svarbiausiose pokyčių struktūrose,
5. tyrimų ekselencijos centrų steigimą,
6. tyrimų rezultatų publikavimą reikšminguose nacionaliniuose leidiniuose ir tarptautiniu mastu pripažintose leidyklose,
7. tyrimų rezultatų viešinimą mokslinių konferencijų ir kitomis priemonėmis, pritraukiant tarptautines aukšto lygio mokslo konferencijas į Lietuvą
8. įsijungimą į tarptautinius mokslinius tinklus,
9. publikavimą didelį poveikį turinčiuose tarptautiniuose tinklaraščiuose,
10. doktorantūros plėtrą pritraukiant doktorantus iš užsienio,
11. užsienio mokslininkų pritraukimą į tyrimus ir projektines veiklas ir partnerystes su užsienio mokslo ir tyrimų institucijomis.
12. teisės mokslininkų kompetencijų didinimo mokymai.

Šios priemonės leis kryptingai planuoti tyrimus, tikslingai pritraukti jiems finansavimą, tyrimų rezultatai bus prieinamesni sprendimų priėmėjams ir politikos formuotojams. Tokiu būdu bus sudarytos sąlygos didesniai mokslinių tyrimų poveikiui nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. Siekiama partnerystės su Lietuvos Respublikos Vyriausybe dėl Vyriausybės programos priemonių plano įgyvendinimo, susijusio su mokslinių tyrimų poreikiu, valstybės institucijomis dėl teisėkūros reformos (ypač teisės aktų poveikio vertinimo, baudžiamųjų įstatymų tobulinimo srityse), pandemijos valdymo, viešųjų pirkimų reglamentavimo ir įgyvendinimo tobulinimo, nacionalinio verslo ir žmogaus teisių plano, žmogaus teisių stebėsenos, naujų technologijų reglamentavimo ir kitose srityse, su privataus sektoriaus subjektais dėl teisėkūros iniciatyvų, teisinių technologijų plėtros ir kitose srityse, turinčiose MTEP potencialą. Siekiama skatinti mokslininkų dalyvavimą COST veiklose, tarptautiniuose teisiniuose tinkluose ir asociacijose, valstybės institucijų ir verslo subjektų sudarytose darbo grupėse ir komisijose.

Projektinės iniciatyvos kuriamos ir įgyvendinamos pasitelkiant mokslininkų grupes, Teisės mokyklos partnerius – teisinės sistemos dalyvius, bei pasinaudojant MRU mokslinių laboratorijų tinklu: Teisingumo tyrimų, Mediacijos ir darnaus ginčų sprendimo, Darnių inovacijų, Saugumo tyrimų bei Žmogaus teisių laboratorijomis. Mokslo tyrimų rezultatai publikuojami teisės krypties MRU žurnaluose International Comparative Jurisprudence, Jurisprudencija bei tarpdisciplininiame žurnale Visuomenės saugumas ir viešoji tvarka, nacionaliniuose ir tarptautiniuose teisės krypties ir tarpdisciplininiuose žurnaluose, įtrauktuose į Scopus, Web of Science, Clarative Analytics duomenų bazes. Aktualiausių pokyčių nacionalinėje teisėje mokslinė analizė kasmet pristatoma valstybės institucijoms ir teisininkų bendruomenei leidinyje „Lietuvos teisė: esminiai pokyčiai“. Tyrimų rezultatai pristatomi kasmetinėse Teisės mokyklos ir Viešojo saugumo akademijos konstitucinės teisės, baudžiamosios teisės, civilinės teisės, administracinės teisės, mediacijos, aplinkosaugos, teisės ir technologijų, žmogaus teisių nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose, Viešojo saugumo akademijos kasmetiniame tarptautiniame moksliniame forume „Networking on Sustainable Security in the Dynamic Environment“, tarptautinių specializuotų teisės asociacijų konferencijose, aukšto lygio mokslinėse konferencijose užsienyje.

Įgyvendinus mokslo programą tikimasi, kad bus pasiektas didesnis šiuo metu vykdomų teisės tyrimų poveikis nacionalinėje ir tarptautinėje erdvėje, padidinus poveikį tarptautinių publikacijų skaičių, įgyvendinus daugiau tarptautinių projektų tyrimų srityse bei padidinus teisės mokslininkų tarpdisciplininių tyrimų ir įsijungimo į tarptautinius mokslinius tinklus gebėjimus. Nacionaliniu mastu planuojama, kad atlikti tyrimai

prisidės prie 2020 m. Vyriausybės programos įgyvendinimo, reformų teisės srityje mokslinio pagrindimo ir aktualių visuomenės problemų sprendimo teisingumo prieinamumo srityje.

Programos perspektyvos

Mokslo programa, sąveikoje su MRU vykdomomis teisės krypties bakalauro ir magistro studijų programomis, doktorantūros ir po-doktorantūros moksliniais tyrimais, sudarys sąlygas tarptautiniam bendradarbiavimui siekiant jungtinių studijų programų vystymo ir įgyvendinant su teisės mokslu susijusius projektus bei paskatins aktyvesnį mokslininkų įsitraukimą į Europos ir pasaulio mokslo ir studijų erdvę.

MRU, atliepdamas pasaulines tendencijas ir stiprindamas mokslinę veiklą teisės srityje, skatina tarpdisciplininius mokslinius tyrimus, kurie susietų teisės mokslą su kitų socialinių mokslų sričių tyrimais, naujosiomis technologijomis bei praktinių teisės problemų sprendimu, vysto aktyvų teisės mokslininkų dalyvavimą tarptautinio lygio akademinuose tinkluose ir organizacijose siūlant savo ekspertinę patirtį ir indėlį į tarptautinį mokslinį diskursą, didina dalyvavimą konkursuose siekiant finansuoti tarpdisciplininius tyrimus, skleidžia turimas mokslines žinias tarptautinei auditorijai. Tarp naujų tyrimų sričių, tiek Teisės mokykla, tiek Viešojo saugumo akademija vis labiau plėtos teisės mokslo sąveikos su technologijomis ir tvarumu tyrimus, kurie turi pasaulines perspektyvas. Šiose srityse šiuo metu ir ateityje bus stiprinami mokslininkų gebėjimai, buriamos mokslininkų grupės ir plėtojamos partnerystės su užsienio valstybių tyrimų centrais bei skiriamos investicijos.

Teisės ir technologijų tyrimams vykdyti sukurtas institucinis mechanizmas per Teisinių technologijų (LegalTech) centrą. Teisės ir technologijų santykio tyrimai atitinka pasaulines tendencijas ir perspektyvas ir sudaro sąlygas Teisės mokyklos ir Viešojo saugumo akademijos tyrimus reikšmingai išplėsti į tarptautinę erdvę, plėtoti MTEP elementus teisės tyrimuose ir vystyti akademinio sektoriaus partnerystes su privačiu sektoriumi. Teisės ir technologijų srityje ateityje bus aktualūs technologijų poveikio žmogaus teisėms tyrimai, DI panaudojimo teisiniuose procesuose ir teisininko darbe tyrimai, naujų technologijų reguliavimo ir kiti tyrimai. Atskirose teisės srityse teisės ir technologijų santykio tyrimai bus aktualūs įvairiais požiūriais: baudžiamosios teisės ir proceso srityje – naujų nusikaltimų rūšių (ypač e-nusikaltimų), nuotolinio baudžiamojo proceso plėtojimo, elektroninių įrodymų rinkimo ir tyrimo ir kitose srityse. Civilinėje teisėje teisinių ir teisminių procesų optimizavimo, civilinės teisės institutų skaitmenizavimo, finansinių technologijų reguliavimo ir kt. srityse. Visuomenės saugumo srityje skaitmeninimo ir DI diegimo priemonių pagrįstumo, efektyvumo, santykio su žmogaus teisėmis tyrimai yra prioritetiniai, suponuojantys MTEP ir kitų tarptautinių projektų įgyvendinimą.

Mokslo programoje įvardinamas visiškai naujas teisės tyrimų uždavinys – teisė ir tvarumas atspindi pasaulines tendencijas, grindžiamas Darnaus vystymosi tikslų darbotvarke iki 2030 metų bei Europos Žaliojo kurso politika, kurių įgyvendinimas neatsiejamas nuo teisės, kaip užtikrinančios reguliavimą ir jo įgyvendinimą tuo sudarant sąlygas plėtoti tvarumo principus. Šios tyrimų krypties įvardinimas mokslo programoje kaip prioritetinės leis konsoliduoti šiuo metu vykdomus tyrimus tvarumo srityje (ypač ciklinės ekonomikos, aplinkosaugos, socialinio verslo ir kitais klausimais) ir burti mokslininkus tarpdisciplininiu pagrindu.

Siekiant didesnio tyrimų poveikio nacionaliniu mastu bei ketinant išplėsti šiuos tyrimus į tarptautinę erdvę, bus kuriamas Konstitucinių tyrimų centras, kuris jungs mokslininkus tarpdisciplininiu pagrindu ir konsoliduos šiuo metu sėkmingai vykdomus tyrimus šioje srityje bei skatins plėtrą tarptautiniu mastu, ypač teisės viršenybės problematikos, su kuria susiduria ES, srityje.

II. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Tikslas. MRU teisės mokslo krypties mokslo programos 2022-2026 m. tikslas – skatinti teisės mokslininkus kurti tyrimais pagrįstas žinias ir inovacijas politikos formuotojams, sprendimų priėmėjams ir visuomenei, siekiant užtikrinti teisės viršenybę, žmogaus teisėmis ir demokratija pagrįstą tvarią ir skaitmenizuotą

visuomenės ir valstybės raidą, visuomenės saugumą bei efektyvesnį teisingumo vykdymą. Tyrimų rezultatais bus grindžiami asmens, visuomenės ir valstybės interesus atitinkantys siūlymai kaip spręsti tirtas problemas arba jų veiksmingai išvengti. Programoje numatytais tyrimais siekiama aktyviai ir paveikiai dalyvauti tarptautinėje mokslo ir studijų erdvėje, tyrimų rezultatų pagrindu kurti naujas ir tobulinti esamas studijų programas.

Kryptys ir uždaviniai, įgyvendinimo priemonės ir laukiami rezultatai (LENTELĖ)

Kryptys	Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Įgyvendinantys padaliniai (mokslininkai)	Laukiami kokybiniai rezultatai (rodikliai)	Laukiami kiekybiniai rezultatai ir jų augimo procentas 2022-2026 m.
I. ŽMOGAUS TEISIŲ TRANSFORMACIJA	1. Migracijos valdymas žmogaus teisių kontekste	1. Efektyvaus ir žmogaus teisių standartus atitinkančio migracijos valdymo tyrimai	TM, ŽT LAB VSA, Darnių inovacijų LAB,	<ol style="list-style-type: none"> Didėja mokslinių publikacijų rengimo kompetencija Didėja mokslininkų projektinių paraiškų rengimo ir vadybinė kompetencija Gerėja rezultatų sklaida akademinėje bendruomenėje ir auga mokslo žinomumas visuomenėje Didėja mokslo, socialinio sektoriaus ir verslo sanglauda bei inovatyvumas Gerėja mokslininkų ekspertinė kompetencija Intensyvėja bendradarbiavimas profesiniuose ir moksliniuose tinkluose Gerėja mokslinių tyrimų vykdymo kompetencijos 	<ol style="list-style-type: none"> Straipsnių, įtrauktų į CA WoS ir/arba Scopus duomenų bazes dalies nuo visų recenzuojamų straipsnių augimo procentas – 5 proc. metinis augimas. Straipsnių, įtrauktų į CA WoS ir/arba Scopus duomenų bazių Q1 ir Q2 kvartiles, dalies augimo procentas nuo visų straipsnių, įtrauktų į CA WoS ir/arba Scopus duomenų bazes - 5 proc. metinis augimas. Straipsnių, paskelbtų konkrečios mokslo krypties leidinyje, įtraukto į CA WoS ir/arba Scopus, dalies augimo procentas nuo visų straipsnių, paskelbtų CA WoS ir/arba Scopus leidiniuose –
		2. ES migracijos ir prieglobsčio reglamentavimo plėtros analizė			
		3. Migrantų bei pabėgėlių integracijos teisinių aspektų tyrimai			
	2. Šiuolaikinė žmogaus teisių koncepcija	1. Konstitucinių ir tarptautinių žmogaus teisių aspektų tyrimai	TM, ŽT LAB, Teisingumo LAB VSA, Darnių inovacijų LAB		
		2. Verslo ir žmogaus teisių tyrimai			
		3. Baudžiamojo, civilinio ir administracinio proceso dalyvių teisių bei teisėtų interesų užtikrinimo analizė			
		4. Teisės saugos institucijų veiklos poveikio žmogaus teisėms analizė			
	3. Asmens duomenų apsaugos tyrimai	5. Dirbtinio intelekto panaudojimo grėsmės ir galimybės žmogaus teisėms	TM, ŽT LAB, Saugumo LAB VSA		
		1. Asmens duomenų apsaugos užtikrinimas kibernetinio saugumo kontekste	TM, ŽT LAB, Saugumo LAB VSA		
	2. Intelektinės nuosavybės teisių apsauga inovacijų plėtros kontekste				
II. DEMOKRATIJA IR TEISĖS VIRŠENYBĖ	1. Fundamentiniai teisės mokslai kaip demokratijos elementai	1. Veiksmingos teisėkūros ir teisės viršenybės užtikrinimo tyrimai	TM, Teisingumo LAB VSA		
		2. Teisės filosofijos moksliniai tyrimai			
		3. Konstitucinės teisės tyrimai			
		4. Šiuolaikinės teisės teorijos ir teisės istorijos tyrimai			
		5. Teisinės sistemos ir teisės tvarumo tyrimai			
	2. Geros valdysenos	1. Antikorupcijos priemonių teisiniai tyrimai	TM		
		2. Socialinės atskirties ir lyčių lygybės užtikrinimo teisinių prielaidų tyrimai			

	teisinės prielaidos	3. Administracinės teisės tyrimai	VSA, Darnių inovacijų LAB	8. Stiprėja akademinis profilis bei profesinis pripažinimas	5 proc. metinis augimas. 4. Tarptautiniu mastu pripažintų mokslo leidyklų išleistų monografijų, jų dalių dalies nuo visų monografijų augimo procentas – 5 proc. metinis augimas. 5. Kasmetinio (formaliojo) vertinimo socialinių mokslo darbų svartinės taškų sumos augimo procentas – 10 proc. metinis augimas. 6. Narysčių WoS ir Scopus mokslinių žurnalų tarptautinėse redakcinėse kolegijose augimo procentas – 5 proc. metinis augimas. 7. Narysčių tarptautinėse darbo grupėse, asociacijose, dalyvavimų tarptautinėse ir nacionalinėse ekspertų grupėse augimo procentas – 5 proc. metinis augimas.
		4. Viešųjų pirkimų optimizavimo tyrimai			
		5. Teisės ir kultūros santykio tyrimai			
	3. Tarptautinių ir regioninių teisės sistemų įtaka demokratinė institutų plėtrai	1. Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės sąveikos probleminių aspektų tyrimai	TM VSA		
		2. Pagrindinių tarptautinės teisės principų užtikrinimo probleminių aspektų ir santykio su nacionaliniais konstituciniais institutais tyrimai			
		3. Tarptautinių ir regioninių teismų ir kitų institucijų jurisprudencijos tyrimai Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų vykdymo tikslais			
III. TEISĖS, TVARUMO IR TECHNOLOGIJŲ SANTYKIO TYRIMAI	1. Naujų technologijų poveikis teisei ir teisinio reguliavimo kaita	1. Teisinių technologijų (angl. legal tech) poveikis teisinėms sistemoms ir teisininko profesijai	TM VSA		
		2. Baudžiamosios jurisdikcijos principų taikymas internetinėje erdvėje			
		3. Autonominių sistemų ir kitų pažangių technologijų taikymo teisinio reguliavimo analizė ir tendencijos			
		4. Teisingumo sistemos efektyvumo didinimas kuriant/plečiant E-teisingumo sistemą			
		5. Algoritmų naudojimas bylų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo procese			
		6. Skaitmeninimas ir dirbtinio intelekto užtikrinant visuomenės saugumą			
	2. Tvaraus vystymosi teisiniai aspektai	1. Klimato kaitos valdymo ir poveikio klimatui neutralizavimo įgyvendinimo teisinio reguliavimo tyrimai.	TM VSA (Ekologinis Saugumas), Darnių inovacijų LAB		
		2. Asmenų teisių įgyvendinimo klimato kaitos kontekste (angl. <i>climate litigation</i>) tyrimai.			
		3. Atliekų tvarkymo sistemų teisinio reguliavimo tobulinimo tyrimai, atsižvelgiant į žaliosios/žiedinės ekonomikos kryptį bei naujų verslo modelių praktinį veikimą.			
		4. Klimato kaitos poveikio jūrų teisei tyrimai			
		5. Žalioji ekonomika ir jos teisiniai įrankiai, bioįvairovės išsaugojimo teisiniai klausimai, Lietuvos teisės sąveikos su tarptautiniais ir Europos Sąjungos teisės aktais susijusiais su aplinkosauga tyrimai			
IV. EFEKTYVESNIO TEISINGUMO TYRIMAI	1. Teisingumo prieinamumo tyrimai	1. Konstitucinės justicijos modelių lyginamieji tyrimai	TM, Teisingumo LAB, ŽT LAB VSA		
		2. Teismų sistemų funkcionavimo problemų tyrimai			
		3. Privatinių santykių reglamentavimo tobulinimo tyrimai			
		4. Ikitėisminis tyrimas kaip priemonė gerinti teisingumo prieinamumą			

	2. Baudžiamojo teisingumo tobulinimo tyrimai	5. Administracinio proceso kodifikavimo problemos	TM VSA		8. Aukšto tarptautinio lygio įgyvendinamų projektų augimo procentas – 5 proc. metinis augimas. 9. Aukšto lygio nacionalinių projektų augimo procentas – 10 proc. metinis augimas. 10. Teikiamų nacionalinių ir tarptautinių projektų paraiškų augimo procentas –10 proc. metinis augimas. 11. MRU vardu suteiktų užsakomųjų paslaugų augimo procentas – 5 proc. metinis augimas. 12. Tyrimo rezultatų viešinimas tarptautinėse, aukštą pripažinimą akademinės bendruomenės tarpe turinčiose konferencijose – 5 proc. metinis augimas. 13. Mokslo populiarinimo nacionalinėse ir tarptautinėse žiniasklaidos ir socialinių tinklų platformose skaičiaus pokytis – 5
		1. Naujos nusikalstamų veikų rūšys ir nauji įrodymų tyrimo būdai			
		2. Baudžiamosios politikos subalansavimas			
		3. Alternatyvų laisvės atėmimo bausmei ir jų realizacijos, bausmių vykdymo efektyvumo stiprinimo tyrimai, nuteistųjų resocializacijos problemų bausmių vykdymo sistemoje tyrimai			
		4. Baudžiamosios atsakomybės politika			
	5. Nuotolinio baudžiamojo proceso reglamentavimas ir įgyvendinimas				
	3. Alternatyvūs ginčų sprendimai	1. Mediacija ir kiti alternatyvaus ginčų sprendimo būdai kaip priemonė gerinti teisingumo prieinamumą	TM, Mediacijos LAB VSA		
		2. Atkuriamasis teisingumas: taikymo galimybės ir plėtra			
		3. Socialinio teisingumo transformacijos			
V. SAUGUMO TYRIMAI	1. Tarptautinio saugumo tyrimai	1. XXI a. ginkluotųjų konfliktų, kitų krizinių situacijų bei hibridinių grėsmių teisinių problemų analizė	TM, Saugumo tyrimų LAB, darnių inovacijų LAB VSA		
		2. Tarptautinė teisė kaip tarptautinio saugumo garantas jūroje ir kosmose			
		3. Saugumo rizikų ir grėsmių, jų charakteristikų, raiškos sąlygų ir tendencijų tyrimai.			
		4. Geopolitinis saugumas ir teisė			
	2. Bendrojo saugumo tyrimai	1. Bendrosios užsienio ir saugumo politikos instituciniai ir teisinio reguliavimo ypatumai ES teisėje	TM VSA		
		2. Valstybės ir asmens saugumo situacijos stebėjimo, vertinimo ir kontrolės sistemos tobulinimas			
		3. Organizuoto nusikalstamumo Lietuvoje būklės ir grėsmių analizė			
		4. Institucijų veiklos/sąveikos ir jos teisinio reguliavimo inovacijos užtikrinant visuomenės saugumą			
		5. Kompleksiniai su nusikalstamumu susiję veiksniai, jų valdymas ir nusikalstamumo rizikos vertinimas			
	3. Naujų grėsmių pasaulyje tyrimai	1. Informacinio saugumo užtikrinimo teisinėmis priemonėmis problemos	TM, Saugumo LAB, Darnių inovacijų LAB, VSA		
		2. Efektyvi kova su kibernetiniais nusikaltimais			
		3. Kibernetinio saugumo užtikrinimo priemonių ir būdų tyrimai			

					proc. metinis augimas.
--	--	--	--	--	------------------------

*Augimo rodiklis skaičiuojamas nuo 2021 m. rezultatų.

Mokslo programą įgyvendinantys MRU padaliniai

Teisės mokykla

Viešojo saugumo akademija

Saugumo tyrimų laboratorija

Mediacijos ir darnaus ginčų sprendimo laboratorija

Teisingumo tyrimų laboratorija

Žmogaus teisių laboratorija

Darnių inovacijų laboratorija

Tolerancijos centras

Teisinių technologijų (LegalTech) centras

Baltijos ir Ukrainos studijų, tyrimų ir inovacijų centras

Mokslo programos rengimo dokumentai

Pagrindiniai dokumentai:

1. The 2030 Agenda for Sustainable Development
2. „Europos horizontas 2021-2027“ programa
3. ES Biologinės įvairovės strategija iki 2030 m.
4. Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“
5. 2014–2020 metų Nacionalinė pažangos programa
6. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa

Kiti dokumentai:

1. Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa
2. Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo programa
3. Nacionalinė darnaus vystymosi strategija
4. Nacionalinio saugumo strategija

5. Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa
  6. Lietuvos veiksmai įgyvendinant Jungtinių Tautų pagrindinius principus dėl verslo ir žmogaus teisių
  7. Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija
  8. Vaiko teisių apsaugos institucijų sistemos pertvarkos koncepcija
  9. Valstybinė smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programa
  10. Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programa „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“
  11. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programa
  12. Vyriausybės 2021-2024 m. teisėkūros planas.
-